

Peter de Graef stopt grillige monoloog vol ongeremde fantasie

THEATER

Henry door Peter de Graef. In: Brakke Grond Amsterdam, 16 april. Herhaling t/m 19 april. Tournee.

De monoloog is een stiefkind van het theater. Maar wie Peter de Graef aan het werk ziet, is dat vooroordeel meteen kwijt. De Graef is een fenomeen. Met zijn grillige vertelsels voert hij zijn publiek langs de meest zonderlinge uithoeken van het bestaan. Een ordentelijk verhaal wordt het nergens. In zijn eentje brengt hij een reeks figuren tot leven die samen een wonderlijk universum creëren.

Zijn nieuwste solo heet *Henry*. In een suffig dorp staat 'een huis met mogelijkheden' waar een gefrustreerd manneke tegen het leven aan zucht. Zijn vrouw heeft hij 'harte-loos lief' en het 'tekstverwerkertje' Wendy is zijn assistente die niets begrijpt van haar baas. Wankelend tussen ambitie en wanhoop geeft de man tenslotte aan zijn onderdrukte ellende ruim baan. De afloop is catastrofaal.

Ook de dorpsbewoners spelen een rol in dit bizarre avontuur waarin een engel commentaar levert en een groot konijn een sleutelrol speelt. Onnavolgbaar verweeft De Graef de meest onwaarschijnlijke toevalligheden met alledaagse handelingen die daardoor iets bovennatuurlijks krijgen. Soms vraag je je af, waar moet dit naar toe, maar op onverwachte momenten schuift alles perfect in elkaar.

Net als in zijn succesvolle solo *Ombat* en de productie *Hun* blijft De Graef zich verbazen over de mens, dat merkwaardige organisme in wie geweld en tederheid hand in

hand gaan. Liefdevol wijst hij ons op de bijzonderheden van de figuren die hij neerzet. De mens is een kunstwerk met oneindig veel mogelijkheden, maar het is bedroevend hoe weinig hij daarvan gebruikt.

Als een engel kijkt hij neer op het menselijk gezwoeg en voegt ons wijsheden toe die nog lang nazinderen in je kop. Maar De Graef is theaterdier genoeg om elk moralisme te mijden. Zijn ongeremde fantasie draait op volle toeren en lijkt alles mogelijk te maken. Uniek is vooral de intensiteit waarmee hij op het toneel aan de gang is.

In een rafelige kamerjas, de weerbarstige krullen strak tegen zijn hoofd geplakt, is hij een aanstekelijke verschijning. Daarbij is zijn taal zo beeldend dat de fragmenten een onmiskenbare visuele kracht krijgen. Zappend van het een naar het ander laat hij de toeschouwer achter met een wirwar aan indrukken die toch verbazend coherent zijn.

Sprak hij in *Ombat* zo snel dat je als argeloze kijker de draad wel eens verloor, nu zijn de (welkome) pauzes soms te lang. Hij is geneigd zijn tekst te verrijken met invallen van het moment. Daardoor dreigt het verhaal hier en daar te ontsporen, maar zover komt het niet. Als een volleerd jongleur werkt hij toe naar het sublieme slotaccoord.

In Vlaanderen is *Henry* een hit. De Graef heeft aangekondigd dat dit voorlopig zijn laatste theatersolo zal worden. Wie dit fenomeen nog aan het werk wil zien, moet snel zijn. De manier waarop hij met taal omgaat en de intensiteit waarmee hij het publiek bestookt, is ongeëvenaard.

Marian Buijs